

Uczelnia Lingwistyczno-Techniczna w Przasnyszu
ul. Szosa Ciechanowska 6
06-300 Przasnysz
tel./fax.(29) 752 43 42
e-mail: kontakt@ult.edu.pl

Program praktyk zawodowych - nauczycielskich **dla studentów kierunków filologicznych**

- I ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**
- II CELE PRAKTYK ZAWODOWYCH**
- III OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZAŁOŻONYCH W RAMACH PRAKTYK**
- IV PROCEDURY OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Niniejszy dokument zawiera opis założeń organizacyjno-programowych, cele i treści praktyk zawodowych nauczycielskich, opis założonych osiągnięć oraz procedury ich osiągnięcia.

I ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Odbiorcy programu praktyk zawodowych nauczycielskich

1. Program praktyk przeznaczony jest do realizacji dla studentów trzyletnich studiów I-go stopnia kierunków filologicznych dla specjalizacji nauczycielskiej.
2. Program określa przebieg praktyk realizowanych w semestrach III-VI przez studentów I-go stopnia pragnących uzyskać uprawnienia nauczycielskie.

2. Koncepcja praktyk zawodowych

1. Praktyki są integralną częścią procesu kształcenia nauczycieli i są obowiązkowe dla studentów ubiegających się o uzyskanie uprawnień nauczycielskich.
2. Studenci pragnący uzyskać uprawnienia nauczycielskie są zobowiązani do odbycia 960 godzin lekcyjnych praktyk, co stanowi 6 miesięcy, czyli 120 dni po 8h/dzień.
3. Praktyki są realizowane w szkołach podstawowych (w klasach 4-8), w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela tzn. placówkach, do pracy w których absolwenci uzyskują kwalifikacje.
4. Szkoły, będące miejscem odbywania praktyk, powinny posiadać infrastrukturę pozwalającą na osiągnięcie efektów uczenia się, tj. sale dydaktyczne wyposażone w podręczniki, słowniki, dostęp do Internetu oraz nowoczesne technologie: odtwarzacz CD, komputer, tablicę multimedialną lub ekran multimedialny.
5. Miejscem praktyk nie może być prywatna szkoła językowa.
6. Nie istnieje możliwość zwolnienia z odbycia praktyk.
7. Praktyki, obowiązujące studentów ubiegających się o uzyskanie uprawnień nauczycielskich, dzielą się na:

7.1. Praktykę ogólnopedagogiczną: 270 godzin lekcyjnych do odbycia w III semestrze studiów.

W ramach praktyki student zobowiązany jest do realizacji następujących zadań:

- spotkanie z dyrektorem szkoły: zapoznanie się z profilem, organizacją pracy, zadaniami, potrzebami i problemami oraz charakterystyką środowiska lokalnego i zadaniami placówki na rzecz tego środowiska;

- zapoznanie się z dokumentacją szkolną: statut, wewnętrzne zasady oceniania, przedmiotowe zasady oceniania, program wychowawczo-profilaktyczny, program realizacji doradztwa zawodowego;
- zapoznanie się z zasadami zapewniania bezpieczeństwa uczniom;
- zapoznanie się z działalnością sekretariatu;
- zapoznanie się z działalnością rady szkoły lub innej organizacji szkolnej wspierającej realizację zadań placówki oświatowej;
- zapoznanie się z działalnością samorządu szkolnego;
- zapoznanie się z pracą pedagoga, psychologa szkolnego, logopedy, doradcy zawodowego;
- zapoznanie się z działalnością świetlicy szkolnej, biblioteki lub innej struktury działającej w szkole;
- obserwacja min. 15 godzin zajęć wychowawczych i wywiad z wychowawcami;
- obserwacja min. 80 godzin zajęć przeprowadzonych przez nauczycieli przedmiotów, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych oraz wywiad z nauczycielami;
- zaplanowanie i przeprowadzenie min. 5 godzin zajęć wychowawczych;
- pełnienie dyżurów na przerwach międzylekcyjnych,
- uczestnictwo w życiu placówki oświatowej: zebrania, uroczystości, zajęcia pozalekcyjne, zorganizowane wyjścia grup uczniowskich;
- zapoznanie się z literaturą obowiązkową praktyki.

7.2. Praktykę przedmiotowo-metodyczną: 690 godzin lekcyjnych, z czego:

- a) 240 godzin lekcyjnych praktyki w zakresie asystentury i obserwacji do odbycia w IV semestrze studiów,

W ramach praktyki przeznacza się następującą ilość godzin na poszczególne czynności:

- min. 60 godz. na prowadzenie obserwacji zajęć języka obcego;
- min. 60 godz. na asystenturę (asystowanie nauczycielowi w codziennych obowiązkach, np. uzupełnianie dziennika lekcyjnego, sprawdzanie kartkówki, prac klasowych, sprawdzanie pracy domowej, pomoc uczniom wolniej pracującym w wykonywaniu ćwiczeń na zajęciach, przygotowywanie pomocy dydaktycznych, wklejek do zeszytu, quizów, itp.);
- pozostały czas przeznacza się na zapoznanie z warsztatem pracy i dokumentacją dydaktyczną nauczyciela języka obcego (np. zapoznanie się

z podstawą programową, programem nauczania, używanymi w szkole podręcznikami, rozkładem materiału do podręcznika, planem wynikowym, przedmiotowymi zasadami oceniania, dziennikiem lekcyjnym, pomocami dydaktycznymi, aplikacjami do tworzenia quizów itp.), omówienie obserwowanych zajęć z opiekunem praktyki z ramienia szkoły oraz zapoznanie się z literaturą obowiązkową praktyki.

b) 270 godzin lekcyjnych praktyki w zakresie dydaktyki do odbycia w V semestrze studiów,

W ramach praktyki przeznacza się następującą ilość godzin na poszczególne czynności:

- min. 60 godz. na prowadzenie zajęć języka angielskiego/rosyjskiego;
- pozostały czas przeznacza się na przygotowanie do prowadzenia zajęć (np. przygotowanie konspektów, omówienie pomysłów na przeprowadzenie zajęć oraz konspektów z opiekunem praktyki, przygotowanie pomocy dydaktycznych, quizów, przygotowanie i sprawdzenie prac klasowych itp.), omówienie przeprowadzonych zajęć z opiekunem praktyki z ramienia szkoły, zebranie i opracowanie materiałów przydatnych do napisania pracy dyplomowej oraz zapoznanie się z literaturą obowiązkową praktyki.

c) 180 godzin lekcyjnych praktyki w zakresie dydaktyki do odbycia w VI semestrze studiów,

W ramach praktyki przeznacza się następującą ilość godzin na poszczególne czynności:

- min. 40 godz. na prowadzenie zajęć języka angielskiego/rosyjskiego;
- pozostały czas przeznacza się na przygotowanie do prowadzenia zajęć (np. przygotowanie konspektów, omówienie pomysłów na przeprowadzenie zajęć oraz konspektów z opiekunem praktyki, przygotowanie pomocy dydaktycznych, quizów, przygotowanie i sprawdzenie prac klasowych itp.), omówienie przeprowadzonych zajęć z opiekunem praktyki z ramienia szkoły, zebranie i opracowanie materiałów przydatnych do napisania pracy dyplomowej oraz zapoznanie się z literaturą obowiązkową praktyki.

8. Praktyki odbywają się na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą przyjmującą studenta na praktyki a ULT oraz na podstawie skierowania wystawionego przez uczelnianego koordynatora praktyk.

9. Wyboru szkoły dokonuje student indywidualnie lub występuje do ULT o zorganizowanie praktyki przez Uczelnię.
10. Nadzór formalny nad przebiegiem i organizacją praktyk sprawuje uczelniany koordynator praktyk powoływany spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni Lingwistyczno-Technicznej. Wskazane jest, aby koordynator praktyk był czynnym zawodowo nauczycielem języka obcego.
11. Bezpośrednim przełożonym studenta w trakcie odbywania praktyki jest opiekun praktyki z ramienia szkoły, w której student odbywa praktykę, wyznaczony przez dyrektora szkoły.
12. Opiekunem praktyki z ramienia szkoły może zostać:
- a) dla praktyki ogólnopedagogicznej – nauczyciel mianowany lub dyplomowany, będący wychowawcą klasy, który posiada uprawnienia do nauczania dowolnego przedmiotu na danym etapie edukacyjnym. Wymiar zatrudnienia nauczyciela powinien umożliwiać sprawowanie bieżącej opieki nad studentem, obserwację jego pracy i weryfikację osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się.
 - b) dla praktyk przedmiotowo-metodycznych – nauczyciel mianowany lub dyplomowany, który posiada uprawnienia do nauczania języka obcego, którego dotyczą praktyki, na danym etapie edukacyjnym. Wymiar zatrudnienia nauczyciela powinien umożliwiać sprawowanie bieżącej opieki nad studentem, obserwację jego pracy i weryfikację osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się.
13. Zadania opiekuna praktyki z ramienia szkoły:
- zapoznanie się z regulaminem oraz programem praktyk;
 - ustalenie harmonogramu przebiegu praktyki, z uwzględnieniem wszystkich wytycznych Uczelni;
 - realizacja zadań praktyki zgodnie z programem praktyk;
 - udzielanie merytorycznej i metodycznej pomocy praktykantowi;
 - obserwowanie pracy praktykanta;
 - współpraca z uczelnianym koordynatorem praktyk;
 - sporządzenie opinii o przebiegu praktyki oraz wystawienie oceny odbytej praktyki.
14. Zadania studenta – praktykanta:
- zapoznanie się z regulaminem oraz programem praktyk;
 - sumienne wykonywanie zadań;
 - kompletowanie dokumentacji praktyki;
 - terminowe złożenie dokumentacji praktyki u uczelnianego koordynatora praktyk.
15. Zadania uczelnianego koordynatora praktyk:
- organizacja spotkań informacyjnych ze studentami;

- akceptacja szkół przyjmujących na praktyki oraz opiekunów praktyk z ramienia szkół (ocena pod kątem możliwości realizacji programu praktyk i osiągnięcia założonych efektów uczenia się);
- wystawianie skierowań na praktykę;
- przeprowadzanie hospitacji praktyk;
- zaliczanie praktyk na podstawie dokumentacji oraz wywiadu ze studentem na temat przebiegu praktyki i osiągniętych efektów uczenia się;
- przeprowadzanie ankietyzacji wśród studentów odbywających praktyki oraz szkół przyjmujących na praktyki;
- przygotowanie na podstawie hospitacji oraz ankietyzacji raportu dla Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

II CELE PRAKTYK ZAWODOWYCH

1. Celem praktyk jest doskonalenie umiejętności zawodowych, wdrożenie do praktycznego stosowania różnych form pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz kształtowanie właściwej motywacji do pracy pedagogicznej. W trakcie praktyk student powinien uzyskać podstawowe wiadomości praktyczne na temat metodyki nauczania języków, poznać różne klasy i zespoły uczniowskie, jak również zdobyć pożądane doświadczenie pedagogiczne w zakresie zarówno organizacji pracy szkoły jak i planowania, realizacji i oceniania wyników procesu kształcenia.
2. Praktyki:
 - a) dają studentom możliwość zapoznania się ze strukturą organizacyjną i pracą dydaktyczną szkół;
 - b) weryfikują wiedzę teoretyczną z działaniem praktycznym przebiegającym w różnych warunkach i ulegającym stałym modyfikacjom;
 - c) umożliwiają kształtowanie zainteresowań i postaw zawodowych studentów;
 - d) kształtują kompetencje i postawy twórcze studentów.
3. Głównym celem praktyk jest praktyczne przygotowanie studentów do podjęcia pracy w szkole poprzez zdobycie wiadomości i umiejętności zawodowych, kształcenie odpowiedzialności zawodowej za własny rozwój oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

III OPIS ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

1. Zakłada się, że w wyniku realizacji Programu praktyk zawodowych nauczycielskich student zna i rozumie:
 - a) zadania charakterystyczne dla szkoły oraz środowisko, w jakim ona działa;
 - b) organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;
 - c) zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią;
 - d) zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę;
 - e) sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły;
 - f) rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole;

2. Zakłada się, że w wyniku realizacji Programu praktyk zawodowych nauczycielskich student potrafi:
 - a) wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;
 - b) wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;
 - c) wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;
 - d) wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść;
 - e) zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyki;
 - f) analizować, przy pomocy opiekuna praktyki sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyki;
 - g) wyciągać wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
 - h) zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyki serię zajęć z języka obcego głównego dla specjalizacji;

3. Zakłada się, że w wyniku realizacji Programu praktyk zawodowych nauczycielskich student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyki i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

IV PROCEDURY OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

1. Organizacja praktyki

1. Każdorazowo na początku semestru, w którym student powinien realizować praktykę, odbywa się spotkanie organizacyjne uczelnianego koordynatora praktyk ze studentami, w trakcie którego studenci zostają zapoznani z regulaminem oraz programem praktyki, a w szczególności z jej celem i zadaniami do realizacji, zasadami jej odbywania, terminem, warunkami i terminem zaliczenia.
2. Student może indywidualnie dokonać wyboru miejsca odbywania praktyki lub skorzystać z organizacji praktyki przez Uczelnię.
3. Niezależnie od sposobu wyboru miejsca praktyki student składa u koordynatora praktyk deklarację dotyczącą jej organizacji. Jeżeli student indywidualnie dokonuje wyboru miejsca praktyki, to w deklaracji podaje informacje o:
 - nazwie i adresie placówki przyjmującej na praktykę
 - terminie odbywania praktyki
 - danych opiekuna praktyki, (imię i nazwisko, nauczany przedmiot, czy wychowawca klasy, stopień awansu zawodowego, wymiar zatrudnienia)
 - infrastrukturze szkolnej
 - kontakcie do opiekuna praktyki (mailowy i telefoniczny)
4. Koordynator praktyk zatwierdza wybór szkoły i opiekuna praktyki oraz wystawia skierowanie na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem oraz umową o odbycie praktyki student udaje się do szkoły w celu odbycia praktyki.
5. Po odbyciu praktyki student składa odpowiednią dokumentację u koordynatora praktyk. Zaliczenie praktyki następuje przed końcem semestru, w którym odbywała się praktyka.

2. Sposób zaliczenia praktyki

1. Podstawą zaliczenia praktyki ogólnopedagogicznej jest odbycie wymaganego minimum godzin praktyki przewidzianej w danym semestrze, złożenie przed zakończeniem danego semestru dokumentacji praktyki oraz wywiad przeprowadzony przez koordynatora praktyk ze studentem na temat przebiegu praktyki i osiągniętych efektów uczenia się.

Dokumentacja po odbyciu praktyki ogólnopedagogicznej:

- a) dziennik praktyk wraz z pozytywną opinią o przebiegu praktyki wystawioną przez szkolnego opiekuna praktyki oraz opinią studenta o przebiegu praktyki;
 - b) podpisana przez dyrektora umowa o odbycie praktyki pomiędzy Uczelnią a szkołą, w której student odbywał praktykę;
 - c) formularz weryfikacji efektów uczenia się dla praktyki ogólnopedagogicznej;
 - d) 5 konspektów przeprowadzonych zajęć wychowawczych, sprawdzonych i podpisanych przez szkolnego opiekuna praktyki;
2. Podstawą zaliczenia praktyki przedmiotowo-metodycznej jest odbycie wymaganego minimum godzin praktyki przewidzianej w danym semestrze, złożenie przed zakończeniem danego semestru dokumentacji praktyki oraz wywiad przeprowadzony przez koordynatora praktyk ze studentem na temat przebiegu praktyki i osiągniętych efektów uczenia się.

Dokumentacja po odbyciu praktyki przedmiotowo-metodycznej:

a) w zakresie asystentury i obserwacji:

- dziennik praktyk wraz z pozytywną opinią opiekuna praktyki o przebiegu praktyki oraz opinią studenta o przebiegu praktyki;
- formularz weryfikacji efektów uczenia się dla praktyki przedmiotowo-metodycznej;
- podpisana przez dyrektora szkoły umowa o odbycie praktyki pomiędzy Uczelnią a szkołą, w której student odbywał praktykę;
- 5 arkuszy obserwacji zajęć;

b) w zakresie dydaktyki:

- dziennik praktyk wraz z pozytywną opinią opiekuna praktyki o przebiegu praktyki oraz opinią studenta o przebiegu praktyki;
- formularz weryfikacji efektów uczenia się dla praktyki przedmiotowo-metodycznej;
- podpisana przez dyrektora szkoły umowa o odbycie praktyki pomiędzy Uczelnią a szkołą, w której student odbywał praktykę;
- 5 scenariuszy przeprowadzonych zajęć, sprawdzonych i podpisanych przez szkolnego opiekuna praktyki.